

T.C. ULAŖTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŖME BAKANLIĐI
HABERLEŖME GENEL MÜDÜRLÜĐÜ

Tarih : 31.01.2017

Sayı : 17-008

Konu : Veri Merkezlerine Yönelik ÇeŖitli Destek ve TeŖviklere iliŖkin TELKODER GörüŖleri

BilindiĐi üzere, 22 Kasım 2016 tarihinde yayınlanan 678 numaralı KHK'nın, Üçüncü Bölüm ÇeŖitli ve Son Hükümler Madde 27'de Veri Merkezlerine yönelik çeŖitli destekler ve teŖviklerin verileceği belirtilmektedir. KHK/678'e iliŖkin ilgili Bakanlar Kurulu Kararı, Veri Merkezlerinin FaydalanabileceĐi Cazibe Merkezleri Programının Uygulanmasına İliŖkin Usul ve Esaslar ise 11 Ocak 2017 Tarihli ve 29945 Sayılı Resmî Gazetede yayınlanmıŖtır.

Bakanlığınız ve HaberleŖme Genel MüdürlüĐü tarafından yürütölen çalıŖmalar sonucunda Veri Merkezleri konusunun Hükümetin gündemine getirilmiŖ olmasına ve ortaya çıkan bu yasal düzenlemeler için, derneğimiz ve üye iŖletmecilerimiz adına teŖekkür ederiz. Gerek veri merkezi iŖletmeciliĐinin büyümesine gerekse de ölkemiz ekonomisine önemli katkılar sağlaması beklenen söz konusu düzenlemelerin faydalı olmasını temenni ediyoruz.

Bu vesileyle, veri merkezleri için bahse konu çeŖitli destek ve teŖviklere iliŖkin derneğimizin görüşlerini Kurumunuzla paylaŖmak isteriz. Haziran 2015'te yayınlanan TELKODER Veri Merkezi İŖletmeciliĐi Raporundan bugüne kadar hem Bakanlığınız hem de BTK nezdinde çeŖitli toplantılar ve görüşmeler gerçekteŖtirdik. Süreç içerisinde çalıŖmalarınıza elimizden gelen bütün katkıları sunmaya çalıŖtık, sunmaya da devam edeceğimizi bir kez daha belirtmek isteriz. Bu toplantılar ve görüşmeler sırasında yetkilileriniz ile paylaŖtıĐımız dokümanlar içerisinde veri merkezi iŖletmeciliĐinin ölkemize geleceği için ne kadar önemli olduğunu ve bunun gerçekteŖebilmesi için atılması gereken adımların neler olduğunu ayrıntılı olarak belirtilmiŖtir.

Ancak, 11 Ocak 2017 tarihinde yayınlanan usul ve esaslar incelendiğinde, veri merkezlerinin yararlanabileceği destek ve teŖviklerin Cazibe Merkezleri Programı çerçevesinde sadece 23 il

için geçerli olduğu ve veri merkezlerinin 5.000 m² ve üstü beyaz alana sahip olması gerektiği ifade edilmektedir. Bakanlığınıza çeşitli seviyelerde sıklıkla ifade ettiğimiz görüş ve düşüncelerimizi yayınlanmış olan usul ve esaslarda bulunan bu iki temel düzenleme vesilesiyle tekrar dile getirmekte fayda görüyoruz. Veri Merkezlerine yönelik bakış açılarının, desteklerinin ve teşviklerin aşağıda belirttiğimiz maddeler yönünde iyileştirilmesini ve güncellenmesini teklif etmekteyiz.

1. Destek ve Teşviklerin Ülke Geneline Yaygınlaştırılması

Öncelikle destek ve teşviklerin sadece 23 ili için geçerli olacak olmasının veri merkezi işletmeciliğinin gelişmesine olumlu katkı sunmayacağını düşünüyoruz. Çünkü hem veri merkezleri hem de internet değişim noktalarının gerçek işlevini yerine getirebilmesi için yer seçimi için verilecek kararın çok önemli olduğunu belirtmek isteriz. TELKODER Veri Merkezi İşletmeciliği Raporunda¹, Veri Merkezlerinin Yer Seçim Kriterlerin den bahsedilmektedir.

- Mevcut fiber hatların yaygınlığı, ara bağlantı gereksinimleri,
- Fiber ve aydınlatılmamış fiber hizmet veren şirketlerin sayısı, gecikme süreleri ve hızları,
- İnşa edileceği yerin şehir merkezi, havaalanı gibi önemli yerlere yakınlığı ve suç oranları,
- İşgücünün temini, kalifiye işçi durumu, personelin BİT (IT) ve mühendislik seviyelerinin yüksek olması bunlardan bazılarıdır.

Bu bağlamda TELKODER olarak veri merkezi işletmeciliğinin büyüebilmesi için fiber altyapının hızlı ve yaygın bir şekilde tesis edilmesinin oldukça önemli olduğunu bir kez daha dikkatlerinize sunmak isteriz. Bu sebeple, teşvik kapsamının 23 ille sınırlandırılması ise veri merkezi yatırımlarında arzu edilen hızlı gelişmeyi engelleyecek bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla usul ve esaslarda 23 il ile sınırlandırılan bu destek ve teşviklerin bütün Türkiye'ye genişletilmesinin yatırım kararlarının daha hızlı alınmasını ve gerçekleştirilmesini sağlayacağını vurgulamak isteriz.

¹ <http://www.telkoder.org.tr/docDownload.php?docID=2371>

2. Veri Merkezi Beyaz Alanına İlişkin Kesin Bir m^2 Rakamın Belirlenmemesi

Usul ve Esaslarda veri merkezi beyaz alanına ilişkin kesin bir m^2 alt sınırı ifadesine yer verilmesi yerine uluslararası standartların sağlanması ve şart koşulmasının daha doğru bir yaklaşım olacağını ifade etmek isteriz.

Tier III standardında bir Veri Merkezini, binası ile birlikte sıfırdan yapmanın ortalama metre kare maliyeti yaklaşık olarak 12,000 \$'dır. 5000 m^2 Beyaz Alana sahip bir veri merkezi kurmanın maliyeti ise 60 milyon \$ civarında olacaktır. Teşvikler kapsamında bedelsiz bina tahsis edilmesi bu maliyeti biraz düşürse de, mevcut sektör dinamikleri içerisinde bu yatırımı ülkemizdeki Türk Telekom grubu, Turkcell Grubu ve Vodafone grubu gibi büyük cirolu işletmeciler dışında kalan diğer işletmecilerin yapabilmeleri mümkün görülmemektedir. Bu yatırımı yapabilecek büyük cirolu işletmecilerin yararlanacakları bina, elektrik gibi teşvikler bu işletmecilerin maliyetlerini azaltarak tarifelerinin düşmesi sonucunu doğuracaktır. Bu durum veri merkezi piyasasında rekabet ortamını bozarak büyük cirolu 3 gruba rekabette büyük avantaj sağlayacak, orta ve küçük cirolu Telkoder üyesi işletmecilerin yok olmaları ve rekabetin ortadan kalkarak bir oligopol (takım tekeli) piyasaya dönüşmesi gibi istenmeyen bir sonucun ortaya çıkmasına yol açacaktır.

Veri Merkezlerine ilişkin uluslararası standartlara ayrıntılı şekilde yine raporumuzda² yer verilmektedir. Ülkemizde bulunan ve/veya bulunacak veri merkezlerinin sahip olduğu beyaz alanlarının büyüklüğünden ziyade, öncelikli olarak TIER standartlarını sağlamaları hem bölgesel hem de uluslararası açıdan ülkemizin ihtiyaç duyduğu hâkimiyeti kazanmasını sağlayacaktır.

Böylelikle zaman içerisinde büyüyecek olan veri merkezi işletmeciliği daha büyük beyaz alanlara kavuşabilecektir. Ülkemizde bugün yaklaşık 40 Veri Merkezi bulunmaktadır³. Ülkemizde 100.000 m^2 'lik bir toplam veri merkezi beyaz alanı olduğu

² <http://www.telkoder.org.tr/docDownload.php?docID=2371>

³ <http://www.datacentermap.com/turkey/>

tahmin edilmektedir. Bu rakamın içerisinde; Bankalar, Şirketlerin kendilerine ait sistem odaları, Kamu Kurumları dâhildir.

3. Veri Merkezi Personeline Yönelik Destek ve Teşvikler

Usul ve Esaslarda, çağrı merkezi personeline yönelik eğitim desteği verileceği belirtilmektedir. Benzer bir desteğin veri merkezlerine sağlanmadığı anlaşılmaktadır. Veri Merkezlerinde çalışan personelin iyi eğitilmiş olması gerekmektedir. Raporumuzda da belirttiğimiz gibi, veri merkezi personelinin gelir vergisinden muafiyeti, anlaşmalı üniversiteler ve kurumlardan, gerekli teknik personelin yetiştirilmesi şartı ile bu personelin maaşlarına devlet desteği gibi desteklerin Veri Merkezlerine sağlanmasının uygun olacağı düşüncesindeyiz.

Konusunda uzmanlaşmış personelin kaybedilmemesi ve daha fazlasının yetiştirilip, istihdam edilebilmesi için veri merkezlerine gerekli personel desteğinin sağlanmasının büyük önem arz ettiği kanaatindeyiz.

Yukarıda belirttiğimiz görüş ve önerilerimizin dikkate alınarak gerekli işlemlerin yapılması ve yapılan işlemler hakkında tarafımıza bilgi verilmesi hususunda gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Rıdvan UĞURLU

Genel Sekreter

Yusuf Ata ARIAK

Yönetim Kurulu Başkanı

TELKODER

Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği

[EK: ÜLKEMİZDE VERİ MERKEZİ İŞLETMECİLİĞİNİN GELİŞMESİ İÇİN ATILMASI GEREKEN ADIMLARA İLİŞKİN TELKODER GÖRÜŞLERİ – 29 EYLÜL 2016](#)